

Warszawa, 7 maja 2025 roku

Pan
Sławomir Nitras
Minister Sportu i Turystyki

W związku z nadzorem sprawowanym na podstawie art. 16 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1488) nad polskimi związkami sportowymi chciałbym zwrócić Pana uwagę na niektóre działania Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego i jednocześnie zaapelować o rozważenie podjęcia odpowiednich czynności dyscyplinujących.

W dniu 26 marca 2025 r. Zarząd Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, zwany dalej „PZSS”, uchwalił nowy Regulamin uzyskiwania kwalifikacji niezbędnych do uprawiania sportu strzeleckiego w ramach PZSS, zawierający w ocenie środowiska strzeleckiego postanowienia niezgodne z przepisami powszechnie obowiązującego prawa oraz ze statutem PZSS.

PZSS na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2024 r. poz. 485) uczestniczy w systemie wydawania pozwoleń na broń w celu sportowym i w tym zakresie nadaje patenty strzeleckie oraz licencje zawodnicze, które to dokumenty są niezbędne przy ubieganiu się wydanie pozwolenia na broń do celów sportowych. Przepisy wewnętrzne Związku określają warunki uzyskania i utrzymania tych dokumentów, co oznacza w zasadzie bezpośredni i wyłączny wpływ Związku na dostęp do broni strzeleckiej w Polsce. Posiadanie tych dokumentów jest bowiem warunkiem *sine qua non* wydania przez organy Policji pozwolenia na broń. W ten sposób PZSS mocą własnych regulacji wewnętrznych może kreować określoną politykę dostępu do broni strzeleckiej.

Jednocześnie na mocy statutu PZSS (§ 1 ust. 1 i 2) Związek winien prowadzić działania mające na celu rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie sportu strzeleckiego, także wśród osób niebędących zawodnikami. Ostatnie działania PZSS wskazują na sprzeczność obu celów i zadań Związku. Postanowienia nowo uchwalonego regulaminu zmierzają bowiem wprost do ograniczenia rozwoju sportu strzeleckiego w Polsce, który w ostatnich latach – zwłaszcza po wybuchu wojny rosyjsko-ukraińskiej – przeżywa boom. Ścieżka sportowa uzyskania pozwolenia na broń umożliwia bowiem nabycie odpowiednich umiejętności strzeleckich, traktowanych między innymi jako potencjalna ochrona przed każdym możliwym agresorem. Władze państwowe nie stworzyły – poza służbą wojskową – alternatywnych sposobów przygotowania strzeleckiego dla zainteresowanych obywateli, pozostawiając im samym poszukiwanie odpowiednich kwalifikacji i umiejętności w zaprojektowanym w istocie na inne warunki i czasy systemie dostępu do broni.

PZSS z jednej strony korzysta z tego boomu, zasilany opłatami za wydanie i utrzymanie patentów i licencji sportowych, a z drugiej nie jest w stanie obsłużyć wzrostu zainteresowania sportem strzeleckim. Jednym z powodów tego stanu rzeczy jest brak rozróżnienia pomiędzy osobami zainteresowanymi uprawianiem sportu strzeleckiego na poziomie zawodniczym (wyczynowym), a tymi, którzy chcą go uprawiać jedynie amatorsko (doraźnie), w szczególności bez konieczności udziału w zawodach sportowych o randze krajowej lub międzynarodowej. Obie grupy mają bowiem identyczne wymogi dostępu do broni strzeleckiej i jednakowe warunki utrzymania uprawnień w tym

zakresie, włącznie z wymaganą liczbą startów w zawodach w sezonie. Jednocześnie tempo rozbudowy infrastruktury strzeleckiej nie nadąża za przyrostem liczby strzelców. Tymczasem PZSS zamiast wspomagać budowę nowych obiektów strzeleckich postanowił – jak wskazuje nowy regulamin – skupić się wyłącznie na budzących wątpliwości działaniach ograniczających liczbę strzelców, co uderza przede wszystkim w osoby zainteresowane amatorską aktywnością strzelecką. W celu promowania strzelectwa jako aktywności fizycznej w zgodzie z celami statutowymi PZSS wskazane byłoby natomiast przede wszystkim zróżnicowanie wymagań dla strzelców profesjonalnych i amatorskich poprzez np. zniesienie lub co najmniej ograniczenie wymogu zaliczenia startów w określonej liczbie zawodów dla amatorów.

W ocenie środowiska strzeleckiego najbardziej kontrowersyjne są następujące zmiany przyjęte w regulaminie:

1. Objęcie, poprzez § 2 pkt 1 lit a regulaminu, mianem sportu strzeleckiego, i w konsekwencji właściwością PZSS, aktywności nie podlegającej kognicji Międzynarodowej Federacji Sportu Strzeleckiego (ISFF), w postaci strzelectwa w ramach bractw kurkowych, czarnoprochowego, westernowego i parkurowego. Jest to niezgodne z § 6 statutu PZSS, według którego cyt. „Związek działa w sporcie strzeleckim”, tymczasem wymienione rodzaje aktywności są przejawem działalności hobbystycznej (lub w przypadku strzelectwa parkurowego bliżej im do łowiectwa), a nie rywalizacji sportowej w znaczeniu ścisłym.
2. Przewidywana w § 6 ust. 1 pkt 3 regulaminu możliwość cofnięcia patentu strzeleckiego w przypadku cyt. „utrąty rękojmi osoby przestrzegającej przepisów obowiązujących w sporcie strzeleckim” – co przede wszystkim narusza zasadę ochrony praw nabytych wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP. Tym samym otworzono furtkę do cofania patentów strzeleckich z powodów banalnych, a zwłaszcza niezwiązanych wprost z umiejętnościami strzeleckimi. W tym kontekście należy podnieść również, że na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o sporcie, do polskich związków sportowych, w zakresie nieuregulowanym, odpowiednie zastosowanie mają przepisy dotyczące stowarzyszeń, a z art. 6 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261) wynika, iż cyt. „Tworzenie stowarzyszeń przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa ich członków wobec władz stowarzyszenia jest zakazane”. Przepis ten narusza zarazem zasadę proporcjonalności wynikającą z art. 31 ust. 3.
3. Na podstawie § 15 regulaminu osoba fizyczna chcąc uzyskać patent strzelecki będzie mogła przystąpić do egzaminu patentowego organizowanego wyłącznie w województwie właściwym dla siedziby klubu macierzystego. Zapis ten budzi wątpliwości w kontekście zgodności z § 1 statutu PZSS, ponieważ hamuje rozwój sportu strzeleckiego, godząc w kluby, których siedziba jest zlokalizowana na granicy województw, lub które posiadają strzelnice poza granicą województwa. Dotąd przyszli strzelcy sportowi mieli prawo dokonać wyboru miejsca egzaminu na patent strzelecki w miejscu stałego zamieszkania lub siedziby klubu, a więc co najmniej w dwóch województwach. W nowym brzmieniu przepis będzie działał na niekorzyść np. Stowarzyszenia KS Amator, największego klubu strzeleckiego w Polsce (funkcjonującego w przestrzeni publicznej jako „Braterstwo”). KS Amator liczy 93 994 członków i jest zarówno klubem strzeleckim, jak i kolekcjonerskim, posiadającym strzelnice w trzech województwach, przy czym większość członków KS Amator rezyduje w stolicy, ale sama siedziba klubu znajduje się we Wrocławiu.
4. Dyskusyjne jest przyjęte w § 16 regulaminu odgórne ustalenie, tj. bezpośrednio przez Prezesa PZSS, limitu osób, które mogą przystąpić do egzaminu patentowego organizowanego w województwach. Oznacza to ręczne sterowanie przyrostem ruchu strzeleckiego, bez względu

na liczbę osób chętnych, i jako takie stanowi pogwałcenie § 11 statutu PZSS. Jednocześnie może być uznane za stworzenie pozaustawowej bariery przy ubieganiu się o wydanie pozwolenia na broń do celów sportowych.

5. W przypadku § 6 ust. 12 pkt 1 i § 17 ust. 2 regulaminu zarzuty dotyczą ingerencji w materię ustawową uregulowaną w art. 10 ust. 3 pkt 3 i art. 10b ustawy o broni i amunicji. Podkreślenia wymaga, że na mocy ustawy o broni i amunicji cofnięcie patentu strzeleckiego nie musi oznaczać utraty kwalifikacji do uprawiania strzelectwa, bowiem ustawa ta w art. 18 ust. 4 przewiduje jedynie fakultatywną, a nie obligatoryjną, możliwość cofnięcia pozwolenia na broń w takiej sytuacji. Oprócz tego regulamin wbrew ustawie przewiduje możliwość obniżenia opłaty za wydanie patentu, która w art. 10b ust. 2 zdanie drugie ww. ustawy została określona w sposób sztywny.
6. Brak jest podstaw prawnych do objęcia postanowieniami regulaminu zasad organizacji i przebiegu szkolenia wstępnego odbywającego się przed egzaminem patentowym, pozostającego w gestii właściwych klubów sportowych – co się odnosi do § 9 i załącznika nr 3 do regulaminu. W tym zakresie należy podkreślić, że kluby sportowe są oddzielnymi podmiotami prawnymi, którym ustawa o sporcie przyznała w art. 3 ust. 2 osobowość prawną i jako takie posiadają autonomię co do decydowania o wszystkich swoich sprawach w granicach powszechnie obowiązujących przepisów. Tymczasem mocą nowego regulaminu próbuje się ograniczyć samodzielność klubów narzucając im zasady i sposób szkolenia członków, w sytuacji gdy są to zagadnienia nie związane bezpośrednio z procedurą ubiegania się o patent strzelecki, której ramy wyznacza § 1 regulaminu.

Proponowane w regulaminie zmiany zostały przyjęte przez PZSS bez konsultacji ze środowiskiem strzeleckim i mają obowiązywać wszystkie kluby strzeleckie, które z racji zbieżności celów statutowych skazane są na współpracę z PZSS. Związek tymczasem, mając w ustawie o sporcie (w art. 13) zagwarantowaną wyłączność dyktowania reguł działania współzawodnictwa tylko na poziomie krajowym i międzynarodowym, korzystając z wynikającej z tego faktu uprzywilejowanej pozycji w sporcie strzeleckim, podejmuje działania rozszerzające swoje strefy wpływów metodą własnych wewnętrznych regulacji, których myślą przewodnią jest uformowanie całego ruchu strzeleckiego według własnych partykularnych potrzeb. O złych intencjach i niedobrych standardach w PZSS świadczy choćby nieprzestrzeganie zasad transparentności, o których mowa w zarządzeniu nr 19 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 24 października 2024 r. (Dz. Urz. MSiT z 2024 r. poz. 22), dotyczących publikowania określonych dokumentów w ramach zapewnienia dostępu do informacji publicznej.

Zwracając uwagę Pana Ministra na powyższe zastrzeżenia natury prawnej, które budzi nowo uchwalony przez PZSS regulamin uzyskiwania patentów strzeleckich, w imieniu amatorskiego środowiska strzeleckiego, jako jego umocowany reprezentant, zwracam się o podjęcie wobec Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego odpowiednich działań dyscyplinująco-naprawczych w granicach przyznanych przez ustawę o sporcie.